

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över betänkandet SOU 2017:24 Ett arbetsliv i förändring (dnr A2017/00714/ARM)

Arbetsgivarverket har givits möjlighet att avge yttrande över utredningen *Ett arbetsliv i förändring – hur påverkas ansvaret för arbetsmiljön?* SOU 2017:24.

Sammanfattande synpunkter

Arbetsgivarverket delar i stort utredningens beskrivning hur strukturer på arbetsmarknaden förändrats. Denna utveckling har ännu inte på något genomgripande sätt ändrat förutsättningarna inom de statliga verksamheterna.

Arbetsgivarverket instämmer i utredningens slutsatser att det i dagsläget inte finns några behov av att införa ytterligare regler på arbetsmiljöområdet om arbetsgivarens ansvar.

Arbetsgivarverket avstyrker utredningens förslag om att de regionala skyddsombuden ska få en utökad rätt att besöka även arbetsplatser där arbetstagarorganisationen inte har egna medlemmar, under förutsättningar att arbetsgivaren och arbetstagarorganisationen är bundna av ett kollektivavtal.

Rubrikerna i detta yttrande följer rubriksättningen i betänkandet.

3 Den svenska arbetsmarknaden

Arbetsgivarverket anser att det är av stort värde att få trender och nya former för arbetet kartlagt samt att förutsättningar för gällande arbetsmiljöbestämmelser ses över.

Arbetsgivarverket delar utredningens slutsats om att det sker en framväxt av nya sätt att utföra och organisera arbetet. Denna utveckling har ännu inte på något djupgående sätt ändrat förutsättningarna på arbetsmarknaden i stort.

Förändrade strukturer på arbetsmarknaden

Lagstiftningen bygger på att det finns ett arbetsställe, arbetstagarare och en arbetsgivare som har ansvaret för arbetsmiljön. Arbetsgivarverket instämmer i utredningens slutsatser om en fortsatt ökning av personer som utför arbete för

annans räkning och i andra former än som arbetstagare. Detta medför svårigheter med ansvarsfördelningen och förhållandet arbetsgivare och arbetstagare.

Den i utredningen beskrivna utveckling med uppluckring av begreppen arbetsgivare och arbetstagare kommer inte bli särskilt framträdande inom den statliga sektorn under de närmaste åren. Den statliga sektorn kommer emellertid bli berörd av dessa förändrade förhållanden på arbetsmarknaden bland annat genom upphandling.

Inom den statliga sektorn kommer exempelvis frågan om det är en anställning eller inte ha betydelse för om det är reglerna om förtjänst och skicklighet som ska tillämpas eller lagen om offentlig upphandling. Även reglerna om förtroendeskadliga bisysslor och förbudet mot att ha två statliga anställningar samtidigt kan komma att aktualiseras.

Det är viktigt att fortsättningsvis kunna följa de förändringar som sker på arbetsmarknaden beträffande till exempel egenanställningar och arbete via digitala plattformar. Det behövs även en mer djupgående och genomgripande analys beträffande hur en hållbar arbetsmiljö skapas i ett modernt arbetsliv med förändrade kompetenskrav och ökande digitalisering.

Såväl arbetsmiljöforskning, som uppföljning och utvärdering av nuvarande arbetsmiljöregler är av stort värde, för att följa och påverka utvecklingen i en gynnsam riktning.

13 Det moderna arbetslivets utmaningar och arbetsmiljöansvaret

Arbetsgivarverket instämmer i utredningens slutsatser att det finns goda skäl att fortsätta prioritera insatser för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samtidigt som utredningen konstaterar att det för närvarande inte behövs några förändringar i ansvarsbestämmelserna.

14 Utökad tillträdesrätt för regionala skyddsombud

Utredningen föreslår att de regionala skyddsombuden ska få en utökad rätt att besöka även arbetsplatser där arbetstagarorganisationen inte har egna medlemmar, under förutsättningar att arbetsgivaren och arbetstagarorganisationen är bundna av ett kollektivavtal.

Arbetsgivarverket avstyrker förslaget. Arbetsgivarverket anser att den föreslagna bestämmelsen strider mot principen om arbetstagarorganisationernas representativitet. Enligt gällande rätt ska två förutsättningar vara uppfyllda för att en arbetstagarorganisation ska få utse regionala skyddsombud för ett arbetsställe, dels att skyddskommitté inte har tillsatts på arbetsstället, dels att organisationen

har någon medlem där. Arbetsgivarverket anser att dessa två förutsättningar även fortsättningsvis bör gälla.

Många av de statliga myndigheterna har lokal samverkan med fackliga representanter och skyddsombud, i skydds-/arbetsmiljökommittér, där man lokalt löser arbetsmiljöfrågorna.

Beslut i detta ärende fattas av generaldirektör Eva Liedström Adler. Vid den slutliga handläggningen deltog även arbetsmiljöexpert Tarja Nevala, föredragande.

Eva Liedström Adler

Tarja Nevala